

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Gmina Ustronie Morskie
1.2	siedzibę jednostki
	Ustronie Morskie
1.3	adres jednostki
	Ul. Rolna 2, 78-111 Ustronie Morskie
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Wykonywanie zadań publicznych mających na celu zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	Sprawozdanie sporządzone za okres od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	Sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne tj. dane z jednostek: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Ustroniu Morskim
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p>Obowiązujące zasady wyceny aktywów i pasywów</p> <p>Przy wycenie aktywów i pasywów obowiązują zasady określone w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych dotyczących zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.</p> <p>Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przypisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej.</p> <p>Przy sprzedaży, nieodpłatnym przekazaniu innej jednostce, darowiźnie i likwidacji zużytych składników majątku ruchomego powierzonego jednostkom budżetowym stosuje się zasady wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z 4 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami majątku skarbu Państwa, w który wyposażone są jednostki budżetowe.</p> <p>Różnice kursowe – wpływy środków na konto walutowe przy księgowaniu operacji wpływu na to konto, wycenia się po średnim kursie NBP zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.</p> <p>Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków ewidencjonuje się w cenie nabycia natomiast otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wysokości określonej w tej decyzji, otrzymane zaś w drodze darowizny, w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.</p> <p>Wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa przekracza kwotę ustaloną w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (z wyjątkiem związanych z pomocami dydaktycznymi) podlegają umorzeniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych przez Wójta. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 "Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych". Amortyzacja obciąża konto 400 "Amortyzacja". Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami:</p>

- traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 400 „Koszty według rodzajów”.

Dokonywane jest następującego podziału oprogramowania komputerowego w celu ujęcia w ewidencji księgowej:

- a) **systemowe**, które jest niezbędne do uruchomienia i realizacji wszystkich podstawowych funkcji – stanowi ono element zestawu komputerowego, bez którego nie może on funkcjonować samodzielnie (np. Windows) – **zwiększa wartość początkową zestawu komputerowego**,
- b) **użytkowe**, niezbędne do realizacji potrzeb danego użytkownika (np. pakiet Office) – **stanowią wartości niematerialne i prawne**.

Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych powinna umożliwić ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych. Wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych powyżej 10.000,00 zł ewidencjonuje się na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” i finansuje ze środków na wydatki inwestycyjne.

Rzeczowe aktywa trwale obejmują:

- środki trwałe,
- pozostałe środki trwałe,
- inwestycje (środki trwałe w budowie).

Środki trwałe to składniki aktywów o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki oraz środki trwałe stanowiące własność np. Skarbu Państwa, w stosunku do których jednostka sprawuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

- grunty w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu,
- budowle,
- budynki,
- lokale będące odrębną własnością,
- maszyny i urządzenia,
- środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Do środków trwałych jednostki należy zaliczyć także obce środki trwałe znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”. Obce środki trwałe przekazane do użytkowania na podstawie porozumienia ewidencjonuje się na koncie 900 „Inne obce środki trwałe”.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się w przypadku:

- **zakupu** – według ceny nabycia, na którą składa się cena zakupu powiększona o koszty zakupu w tym koszty transportu, załadunku i przeładunku, ubezpieczenia, sortowania, opłat notarialnych oraz koszty związane z przystosowaniem składnika majątku do używania; cenę zakupu stanowi cena należna dostawcy za dany składnik aktywów bez naliczonego podatku VAT, jeżeli podlega on zwrotowi lub odliczeniu od VAT należnego; do kosztów zakupu nie zalicza się kosztów pośrednich związanych z zakupem; cenę należy pomniejszyć o rabaty i opusty udzielone przez dostawcę,
- **spadku lub darowizny** – według wartości godziwej z dnia nabycia, z uwzględnieniem stopnia dotychczasowego zużycia lub w wartości niższej określonej w umowie darowizny albo umowie o nieodpłatnym przekazaniu,
- **ujawnienia w drodze inwentaryzacji** – według wartości wynikającej z posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a w przypadku ich braku według wartości godziwej,

- **nieodpłatnego otrzymania** według wartości określonej w dokumencie o przekazaniu; najczęściej stanowić je będzie wartość ewidencyjna z poprzedniej formy własności – dotychczasowa wartość początkowa, przy czym ujmuje się też dotychczasowe umorzenie,
- **wytworzenia we własnym zakresie** – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
- **otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego** – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka,
- **w przypadku otrzymania w wyniku zlikwidowanej samorządowej instytucji kultury** (mającej osobowość prawną) – w tzw. szyku rozwartym, tj. w wysokości wartości początkowej brutto i dotychczasowego umorzenia z poprzedniego miejsca.

Na dzień bilansowy środki trwałe wycenia się według wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy. Nie dotyczy to gruntów, które nie podlegają umorzeniu. Wartość początkowa środków trwałych może ulec zwiększeniu w wyniku aktualizacji wyceny, w przypadku gdy Minister Finansów określi w drodze rozporządzenia tryb i terminy aktualizacji wyceny środków trwałych, a także w przypadku ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji i adaptacji) środków trwałych.

Skutki aktualizacji wyceny środków trwałych należy odnieść na fundusz jednostki.

Środki trwałe umarza się i amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Odpisy są dokonywane jednorazowo w grudniu za okres całego roku, a w przypadku przekazywania środków trwałych innym jednostkom w ciągu roku, amortyzacja naliczana jest w miesiącu przekazania i obejmuje okres od początku roku do końca tego miesiąca, w którym przekazano środek trwały.

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

- podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,
- pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
- obce środki trwałe na koncie 900 „Inne obce środki trwałe”.

Podstawowe środki trwałe finansowane są ze środków na inwestycje w rozumieniu ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Odpisów umorzeniowych dokonuje się, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku. W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych. Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych można dokonać wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji należy odnieść na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

W bilansie wykazuje się grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do których jednostka wykonuje uprawnienia właścicielskie, na podstawie posiadanej decyzji właściwego organu i protokołu zdawczo-odbiorczego z przekazania gruntu w trwały zarząd. Grunty wyceniane są w bilansie w cenie zakupu (nabycia) albo zgodnie z wyceną wynikającą z decyzji o przekazaniu w trwały zarząd. Gruntów nie umarza się.

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Pozostałe środki trwałe obejmują:

- meble,
- drobne urządzenia biurowe,
- sprzęt specjalistyczny,

- środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania.

Na podstawie nadrzędnej zasady rachunkowości – zasady istotności – stosuje się następujące uproszczenia w ewidencji majątku pozostałego:

- 1) majątek o wartości powyżej 500 zł do 10.000,00 zł zwany dalej pozostałym majątkiem trwałym ujmuje się w **ewidencji ilościowo-wartościowej** na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe w użytkowaniu” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie to ujmuje się na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 “Zużycie materiałów i energii”. Ewidencją ilościowo-wartościową należy objąć, bez względu na ich wartość, składniki majątkowe zaliczone do pozostałych środków trwałych obejmujące wyposażenie biur, jak: komputery, maszyny liczące i piszące, sprzęt RTV itp.
- 2) majątek o wartości poniżej 500 zł zwany dalej przedmiotami niskocennymi ujmuje się w **ewidencji ilościowej** na koncie 401 “Zużycie materiałów i energii”.

Inwestycje (środki trwałe w budowie) obejmują koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów zaliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, w tym również:

- niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,
- koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu,
- opłaty notarialne, sądowe i inne,
- odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych wypłacane do zakończenia budowy.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się kosztów ogłoszeń, przetargów i innych związanych z realizacją inwestycji, które poniesione zostały przed udzieleniem zamówień związanych z jej realizacją oraz kosztów ogólnego zarządu.

Do kosztów inwestycji należy zaliczyć następujące koszty:

- dokumentacji projektowej,
- nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o przychody ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- założenia stref ochronnych i zieleni,
- nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- sprzętania obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania,
- inne koszty bezpośrednio związane z budową np. dozór w trakcie budowy, opłaty za media w trakcie budowy, itp.

W oparciu o zasadę realności i rzeczywistości zapisów księgowych w sytuacjach, gdy w okresie 3 lat poza wstępnymi wydatkami związanymi z przygotowaniem dokumentacji technicznej do rozpoczęcia inwestycji (np. mapy, kosztorysy itp.) nie dokonano rozpoczęcia realizacji takiego zadania, w okresie weryfikacji kont rachunkowych do bilansu należy saldo tych kont przenieść na konto 800.

Mienie zlikwidowanych jednostek obejmuje rzeczowe składniki majątkowe faktycznie przejęte przez jednostkę budżetową (organ założycielski lub nadzorujący) po zlikwidowanym przedsiębiorstwie komunalnym lub podległej jednostce budżetowej, do czasu podjęcia decyzji przez organ stanowiący o ich przeznaczeniu. Nie dotyczy to mienia po zlikwidowanych jednostkach, które kontynuują działalność. Składniki takiego mienia ujmowane są na koncie 015 „Mienie zlikwidowanych jednostek” według wartości netto wynikającej z bilansu zamknięcia zlikwidowanego podmiotu i załączników do bilansu. Rozchodowane są według wartości określonej w:

- decyzji/umowie o przekazaniu innym podmiotom,
- decyzji o przyjęciu do środków trwałych jednostki,
- dokumencie sprzedaży,
- dokumencie o likwidacji składników mienia.

Ewidencja analityczna mienia prowadzona jest w postaci specyfikacji majątku ujętego w bilansie zlikwidowanego podmiotu wraz z załącznikami.

Zapasy obejmują materiały. Wycenia się je w cenach zakupu. Jednostka nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego. Zakupione materiały przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności. Na koniec roku na podstawie spisu z natury ustalona jest wartość nieużytych materiałów w cenie zakupu, którą ujmuje się na koncie 310 „Materiały”, zmniejszając równocześnie koszty działalności.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami, pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość (zasada ostrożności) zgodnie z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Jeżeli spłata należności ma nastąpić ratami, to raty płatne w roku obrotowym następującym po dniu bilansowym oraz raty zaległe wykazuje się we właściwej pozycji B.II aktywów, zaś resztę należności – płatną w okresie powyżej roku – w poz. A.III bilansu jednostki budżetowej.

Długoterminowe aktywa finansowe to aktywa finansowe (rozumiane zgodnie z ustawą o rachunkowości jako inwestycje długoterminowe). Obejmują w szczególności:

- akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych,
- akcje i inne długoterminowe papiery wartościowe traktowane jako lokaty długoterminowe.

Na dzień przyjęcia do ewidencji wyceniane są w cenie nabycia lub cenie zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia transakcji nie są istotne.

Na dzień bilansowy **udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje** długoterminowe wyceniane są w:

- cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- wartości godziwej,
- cenie rynkowej, będącej wynikiem przeszacowania ceny nabycia.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie wartości bilansowej (netto) poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych (art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Należności z tytułu dochodów budżetowych, ujmowane są na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Należności długoterminowe budżetu ujmowane są na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, w szczególności są to: należności z tytułu sprzedaży na raty.

Należności realizowane na rzecz innych jednostek ujmuje się jako zobowiązania wobec tych jednostek.

Odpisy aktualizujące należności generalnie tworzone są na podstawie ustawy o rachunkowości, a mianowicie:

1. wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:
  - 1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
  - 2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,

- 3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności,
- 4) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- 5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadku uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieosiągalne należności.

2. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji.

3. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

4. Należności, o których mowa w ust. 3, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość aktywów, w tym również odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość danego składnika aktywów i podlega zaliczeniu odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.

Odpisy aktualizujące należności dokonywane są najpóźniej na dzień bilansowy.

Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty lub na koniec kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy.

Umarzanie należności dokonuje się zgodnie z zasadami określonymi w uchwale organu stanowiącego w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności gminy i jej jednostek podległych, z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa. Niewielkie salda należności w kwocie do *nieprzekraczającej kosztów wysłania upomnienia* podlegają odpisaniu w pozostałe koszty operacyjne.

Od 1 stycznia 2006 r. należności budżetu z tytułu (art. 63 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa)

- opłaty skarbowej oraz opłat lokalnych: targowej, miejscowej, administracyjnej – nie podlegają zaokrągłaniu,
- podatków lokalnych – są zaokrąglane do pełnych złotych,
- odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych – zaokrągła się do pełnych złotych.

Kierując się zasadą istotności oraz mając na uwadze racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi wezwania do zapłaty oraz noty odsetkowe nie są przesyłane do kontrahentów jeżeli kwota należności jest mniejsza od kosztów przesyłki pocztowej poleconej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Salda tych należności podlegają odpisaniu w pozostałe koszty operacyjne na zadach określonych odrębną procedurą.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Walutę obcą wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług się korzysta jednostka, lub według kursu walut wynikającego z obowiązującego jednostkę dokumentu.

Krótkoterminowe papiery wartościowe to aktywa finansowe nabyte w celu odsprzedaży lub których termin wykupu jest krótszy od jednego roku do dnia bilansowego (np. akcje obce, obligacje obce, bony skarbowe, weksle i inne o terminie wykupu powyżej 3 miesięcy, a krótszym od 1 roku). Krótkoterminowe papiery wartościowe wycenia się na dzień bilansowy w cenie nabycia lub cenie rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa. Krótkoterminowe papiery wartościowe, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się w wartości godziwej.

Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów to koszty już poniesione, ale dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych. Ich wycena bilansowa przebiega na poziomie wartości nominalnej.

Przedmiotem rozliczeń kosztów czynnych są:

- koszty czynszów i dzierżawy płaconych z góry,
- koszty energii opłaconej z góry,
- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,
- podatek od nieruchomości,
- inne koszty związane z bieżącym utrzymaniem np. prenumerata, opłaty za telefony itp.

Ze względu na zasadę istotności ustala się, że w ciągu roku podlegają księgowaniu na koncie 640 koszty opłacane w roku bieżącym, a dotyczące roku następnego.

Weksle in blanco wystawiane przez gminę tytułem spłaty zobowiązań podlegają ewidencji ilościowej pozabilansowej na koncie 291 (jednostronna ewidencja).

Czeki i weksle obce ewidencjonuje się w ewidencji pozabilansowej na koncie 292 (jednostronnie).

Zwroty wydatków dokonane w tym samym roku budżetowym co dokonany wydatek np. *z tytułu wynagrodzeń, kosztów sądowych, wypłaconych dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych i zaliczek alimentacyjnych, rozliczeń udzielonych zaliczek, udzielonych dotacji, rozliczeń uruchomionych środków na poczet finansowania zadań inwestycyjnych* zmniejszają wykonanie wydatków w tym samym roku budżetowym.

Zwroty dokonanych wydatków budżetowych z poprzednich lat przyjmowane są na rachunek dochodów i podlegają odprowadzeniu na dochody budżetu Gminy.

Wartości poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i kosztów, strat i zysków nadzwyczajnych ustala się oddzielnie i nie można ich ze sobą kompensować.

W księgach rachunkowych ujmuje się wszystkie przychody i koszty danego okresu sprawozdawczego, wynikające z zaistniałych zdarzeń gospodarczych w oparciu o przedłożone **do 3-go dnia następnego miesiąca dowody księgowe** w celu dotrzymania terminów sprawozdawczych. W przypadku, gdy faktury/rachunki lub inne dokumenty stanowiące dowód księgowy zostaną przedłożone do księgowości po 3 dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym je wystawiono – nie ujmuje się ich w ewidencji kosztów i zobowiązań danego miesiąca, z zastrzeżeniem zamknięcia roku (miesiąca grudnia). Dowody te ujmowane są w księgach rachunkowych w miesiącu ich dostarczenia. Zgodnie z zasadą istotności powyższy zapis nie będzie miał znaczącego wpływu na wynik finansowy.

Do ksiąg rachunkowych danego roku obrotowego zgodnie z zasadą memoriału określoną w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości ujmowane są wszystkie dowody księgowe obciążające dany rok obrotowy dostarczone w terminie umożliwiającym sporządzenie sprawozdań.

Koszty usług telefonicznych wraz z abonamentem, zakup energii i innych o podobnym charakterze z uwagi na cykliczność i porównywalność kwot w poszczególnych miesiącach księgowane są do danego roku w następujący sposób: dowody księgowe za pełny okres rozliczeniowy i abonament zaliczane są do kosztów danego roku, w którym przypada okres rozliczeniowy, dowody księgowe za okres rozliczeniowy przypadający w dwóch różnych, rocznych okresach sprawozdawczych są ujmowane w kosztach wg miesiąca sprzedaży wskazanego na dokumencie rozliczeniowym.

Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia w kwocie wymagającej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na podstawie not odsetkowych otrzymanych od kontrahentów.

	<p>Zobowiązania wyrażone w walucie obcej wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy.</p> <p>Odsetki od zobowiązań, w tym także tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmowane są w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.</p> <p>Zobowiązania finansowe wycenia się według zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji (Dz.U. Nr 57, poz. 366 z późn. zm.).</p> <p>Rezerwy w jednostce występują w postaci rezerw tworzonych na pewne lub o dużym prawdopodobieństwie przyszłe zobowiązania zgodnie z art. 35d ust. 1 ustawy o rachunkowości.</p> <p>Rozliczenia międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów.</p> <p>Rozliczenia międzyokresowe bierne mają nieistotną wartość i dlatego nie są tworzone. Rezerwy tworzone zgodnie z art. 35d ust. 1 na przewidywane zobowiązania dotyczą w jednostce oszacowanych skutków toczącego się postępowania sądowego.</p> <p>Zobowiązania warunkowe to zobowiązania pozabilansowe, które powstają na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie powiększają zobowiązań bilansowych, ponieważ nie nastąpiło spełnienie warunków ich realizacji i nie jest znana dokładna ich wartość oraz moment wypływu środków pieniężnych. Zobowiązania warunkowe tworzy się w jednostce w związku z udzielonymi gwarancjami i poręczeniami majątkowymi w wysokości udzielonej gwarancji i poręczenia.</p> <p>◆ Przychody obejmują dochody budżetu j.s.t nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych.</p> <p>Przychody przyszłych okresów to przychody, które występują w jednostce z tytułu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych, ☐ należnych kar umownych oraz kwot podwyższających należności i roszczenia objęte odpisem aktualizującym. <p>Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, która spowoduje wykonanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku, b) wydatków budżetowych oraz niewygasających wydatków budżetowych następnych lat.
5.	inne informacje
	Brak
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Załącznik nr 1 do informacji dodatkowej
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi
	Brak
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Brak
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto

	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego																											
			zwiększenia	zmniejszenia																												
	Powierzchnia (m2)	617 508*	-	42 315	575 193																											
	Wartość (w zł)	848.966,77	-	51.272,24	797.694,53																											
	* było 524 416																															
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu																															
	38.232,03 zł w tym z tytułu umów leasingu 0,00 zł																															
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wyszczególnienie</th> <th>Ilość</th> <th>Wartość (w zł)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Akcje</td> <td>0</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>Udziały w tym:</td> <td>75 515</td> <td>13.612.000,00</td> </tr> <tr> <td><i>Spółdzielnia Energetyczna BIODAR Ustronie Morskie</i></td> <td>90</td> <td>9.000,00</td> </tr> <tr> <td><i>Gminna Energia Ustronie Morskie Sp. z o.o.</i></td> <td>68 660</td> <td>6.866.000,00</td> </tr> <tr> <td><i>Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu</i></td> <td>6 730</td> <td>6.730.000,00</td> </tr> <tr> <td><i>Bank Spółdzielczy w Białogardzie</i></td> <td>35</td> <td>7.000,00</td> </tr> <tr> <td>Dłużne papiery wartościowe</td> <td>0</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Razem</td> <td>75 515</td> <td>13.612.000,00</td> </tr> </tbody> </table>					Wyszczególnienie	Ilość	Wartość (w zł)	Akcje	0	0,00	Udziały w tym:	75 515	13.612.000,00	<i>Spółdzielnia Energetyczna BIODAR Ustronie Morskie</i>	90	9.000,00	<i>Gminna Energia Ustronie Morskie Sp. z o.o.</i>	68 660	6.866.000,00	<i>Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu</i>	6 730	6.730.000,00	<i>Bank Spółdzielczy w Białogardzie</i>	35	7.000,00	Dłużne papiery wartościowe	0	0,00	Razem	75 515	13.612.000,00
Wyszczególnienie	Ilość	Wartość (w zł)																														
Akcje	0	0,00																														
Udziały w tym:	75 515	13.612.000,00																														
<i>Spółdzielnia Energetyczna BIODAR Ustronie Morskie</i>	90	9.000,00																														
<i>Gminna Energia Ustronie Morskie Sp. z o.o.</i>	68 660	6.866.000,00																														
<i>Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Kołobrzegu</i>	6 730	6.730.000,00																														
<i>Bank Spółdzielczy w Białogardzie</i>	35	7.000,00																														
Dłużne papiery wartościowe	0	0,00																														
Razem	75 515	13.612.000,00																														
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Wyszczególnienie</th> <th rowspan="2">Stan na początek roku obrotowego (w zł)</th> <th colspan="2">Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego (w zł)</th> <th rowspan="2">Stan na koniec roku obrotowego (w zł)</th> </tr> <tr> <th>zwiększenia ¹⁾</th> <th>zmniejszenia ²⁾</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Należności</td> <td>3.385.451,63</td> <td>479.249,38</td> <td>205.633,87</td> <td>3.659.067,14</td> </tr> </tbody> </table> <p>1) Jako zwiększenia stanu odpisów podaje się odpisy dokonane w ciągu roku obrotowego, zaliczone odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych - w zależności od rodzaju należności, od których dokonano odpisów aktualizujących, albo podwyższające wartość należności - np. w przypadku zasądzenia odsetek od należności już objętych odpisami (art. 35b ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości).</p> <p>2) Jako zmniejszenia podaje się należności odpisane w ciężar dokonanych uprzednio odpisów z tytułu ich aktualizacji (wykorzystanie, rozwiązanie).</p> <p>Stan pożyczek zagrożonych 0,00 zł.</p>					Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego (w zł)	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego (w zł)		Stan na koniec roku obrotowego (w zł)	zwiększenia ¹⁾	zmniejszenia ²⁾	Należności	3.385.451,63	479.249,38	205.633,87	3.659.067,14															
Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego (w zł)	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego (w zł)		Stan na koniec roku obrotowego (w zł)																												
		zwiększenia ¹⁾	zmniejszenia ²⁾																													
Należności	3.385.451,63	479.249,38	205.633,87	3.659.067,14																												
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym																															
	Brak																															
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:																															
a)	powyżej 1 roku do 3 lat																															
	Kredyty 3.450.000,00 zł																															

b)	powyżej 3 do 5 lat
	Kredyty 3.350.000,00 zł
c)	powyżej 5 lat
	Kredyty 6.700.000,00 zł
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Brak
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Brak
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Brak
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	Brak
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	Gwarancje ubezpieczeniowe 1.386.281,80 zł
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	598.363,82 zł
1.16.	inne informacje
	Brak
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Brak
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	40.884.224,58 zł w tym odsetki oraz różnice kursowe 0,00 zł
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Brak
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Brak
2.5.	inne informacje
	Brak
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Brak

Zmiany stanu wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

sprawozdanie finansowe za okres 01.01.2023-31.12.2023

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów trwałych	Wartość - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości			Ogółem zwiększenie wartości (4+5+6)	Zmniejszenie wartości				Ogółem zmniejszenie wartości (8+9+10+11)	Wartość - stan na koniec roku obrotowego (3+7-12)	Umorzenia				Wartość netto składników aktywów	
			aktualizacja	nabycie	przemieszczenie wewnętrzne		aktualizacja	zbycie	likwidacja	inne (przekazanie)			Umorzenie - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie umorzenia (amortyzacja za rok obrotowy)	Zmniejszenie umorzenia (zbycie, likwidacja, przekazanie)	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (14+15-16)	stan na początek roku obrotowego (3-14)	stan na koniec roku obrotowego (13-17)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Wartości niematerialne i prawne	180 299,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180 299,94	180 299,94	0,00	0,00	180 299,94	0,00	0,00
2	Pozostałe wartości niematerialne i prawne	208 855,16	0,00	10 757,80	0,00	10 757,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	219 612,96	208 855,16	10 757,80	0,00	219 612,96	0,00	0,00
3	Środki trwałe:	135 955 728,90	0,00	40 387 466,64	79 000,00	40 466 466,64	0,00	63 598,38	872 529,74	114 309,55	1 050 437,67	175 371 757,87	30 814 621,71	4 035 987,78	530 808,41	34 319 801,08	87 265 345,69	123 176 195,29
	Grunty	26 985 631,08	0,00	654 692,42	79 000,00	733 692,42	0,00	63 598,38	0,00	0,00	63 598,38	27 655 725,12	25 398,72	6 349,68	0,00	31 748,40	26 960 232,36	27 623 976,72
	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	104 689 303,39	0,00	39 380 928,25	0,00	39 380 928,25	0,00	0,00	686 770,00	0,00	686 770,00	143 383 461,64	45 721 414,42	3 772 042,65	296 499,12	49 196 957,95	58 967 888,97	94 186 503,69
	Urządzenia techniczne i maszyny	1 739 814,10	0,00	39 241,20	0,00	39 241,20	0,00	0,00	0,00	53 469,55	53 469,55	1 725 585,75	1 035 196,55	122 932,12	48 549,55	1 109 579,12	704 617,55	616 006,63
	Środki transportu	1 522 025,04	0,00	133 569,50	0,00	133 569,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 655 594,54	1 139 223,80	80 859,79	0,00	1 220 083,59	382 801,24	435 510,95
	Inne środki trwałe	1 018 955,29	0,00	179 035,27	0,00	179 035,27	0,00	0,00	185 759,74	60 840,00	246 599,74	951 390,82	769 149,72	53 803,54	185 759,74	637 193,52	249 805,57	314 197,30
4	Pozostałe środki trwałe	3 523 701,03	0,00	365 511,47	0,00	365 511,47	0,00	0,00	93 622,72	65 676,84	159 299,56	3 729 912,94	3 523 701,03	365 511,47	159 299,56	3 729 912,94	0,00	0,00

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie poz. A.V WARTOŚĆ MIENIA ZLIKWIDOWANYCH JEDNOSTEK	Wartość - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości			Ogółem zwiększenie wartości (4+5+6)	Zmniejszenie wartości				Ogółem zmniejszenie wartości (8+9+10+11)	Wartość - stan na koniec roku obrotowego (3+7-12)	Umorzenia				Wartość netto składników aktywów	
			aktualizacja	nabycie	przemieszczenie wewnętrzne		aktualizacja	zbycie	likwidacja	inne (przekazanie)			Umorzenie - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie umorzenia (amortyzacja za rok obrotowy)	Zmniejszenie umorzenia (zbycie, likwidacja, przekazanie)	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (14+15-16)	stan na początek roku obrotowego (3-14)	stan na koniec roku obrotowego (13-17)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	WARTOŚĆ MIENIA ZLIKWIDOWANYCH JEDNOSTEK/ środki trwałe:	182 912,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	182 912,94	140 727,22	5 841,12	0,00	146 568,34	36 344,60	30 503,48
	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	129 802,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	129 802,52	93 457,92	5 841,12	0,00	99 299,04	36 344,60	30 503,48
	Urządzenia techniczne i maszyny	53 110,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53 110,42	53 110,42	0,00	0,00	53 110,42	0,00	0,00